

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XXIV/163/12
Rady Miejskiej w Łobzenicy
z dnia 30 listopada 2012 roku

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów alkoholowych na rok 2013

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych Gminy zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 wspomnianej ustawy realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Ustawa w sposób jednoznaczny określa, iż środki uzyskiwane przez gminę z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych nie mogą być wykorzystywane na żadne inne cele niż te, które zostały określone w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zgodnie z 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa Rada Gminy w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowiły podstawę przy opracowaniu tego programu. Ponadto posłużono się diagnozą potrzeb, jak również uwzględniono zasoby, jakimi dysponuje gmina do realizacji przedstawionych zadań.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady Miejskiej

(-) *Edward Starszak*

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY RADY
MIEJSKIEJ W ŁOBŻENICY
NR XXIV/163/12
Z DNIA 30 LISTOPADA 2012 ROKU

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I NARKOMANII
W GMINIE ŁOBZENICA
NA ROK 2013

WPROWADZENIE

Od niespełna 20 lat w Polsce funkcjonuje Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie, za której to przyczyną ustawa o wychowaniu w trzeźwości z dnia 26.10.1982r została zmieniona i dostosowana do polskich realiów rozwiązywania problemów społecznych. Należą do nich min: stosowanie przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu jak i w innych formach, nadużywanie alkoholu co powoduje w skutkach uzależnienie się od niego, używanie narkotyków-dopalaczy, palenie tytoniu. Pociągnęło to za sobą dużo zmian w funkcjonowaniu tej ustawy, a mianowicie: środki finansowe pochodzące z akcyzy zlokalizowane zostały na poziomie gmin, dołączono do tego kompetencje w postaci ustaw uprawniających gminę do dysponowania tymi środkami z przeznaczeniem na realizację Gminnych Programów Profilaktycznych i Przeciwdziałania Narkomanii. W programach tych zapisane są zadania i cele, które realizuje Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i RPA oraz MGOPS i inne instytucje, organizacje specjalnie do tego celu powołane.

Zadania realizowane w ramach przedstawionego programu, są o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym. Adresowane przede wszystkim do osób uzależnionych, współuzależnionych, dzieci i młodzieży, a także osób które żyją bezpośrednio z człowiekiem uzależnionym od jakiegokolwiek substancji psychoaktywnej. Mają one na celu pomóc osobom dotkniętym wyżej wymienionymi problemami, uświadamiając im, że osoba uzależniona od jakiegokolwiek substancji zmieniającej świadomość to człowiek, któremu należy pomóc. W jednej z zasad terapeutycznych mówi się, że nie ma osoby którą należy przekreślić nie podając jej ręki. Rozwija się w ostatnim czasie też szeroko rozumiana pomoc osobom dotkniętym przemocą , do tego celu ustawowo został powołany Zespół Interdyscyplinarny. Należy także pamiętać o sprawcach przemocy ,dla których w ostatnich czasach pisane są programy naprawcze. Przemoc w rodzinie nie wynika tylko z uzależnienia od substancji psychoaktywnych, podłożem niekiedy jest nieukształtowana osobowość człowieka. Używanie substancji uzależniających

doprowadza często do dużych zmian psychofizycznych w organizmie a także dysfunkcji w rodzinie.

- zdrowie fizyczne, psychodegradacja życia rodzinnego,
- złe funkcjonowanie w miejscu pracy, w środowisku lokalnym , w szkole
- emocjonalne zaburzenia członków rodziny z problemem alkoholowym
- częste konflikty z prawem, przemoc w rodzinie art.207 KK oraz wypadki
- sprzedaż alkoholu, wyrobów tytoniowych nieletnim.

Z tego wynika, że problem uzależnienia od alkoholu czy innych środków zmieniających świadomość człowieka, nie dotyczy tylko osoby uzależnionej a także rodziny i środowiska, które go otacza. Dziedziną zajmującą się problematyką uzależnień jest stosunkowo młoda w Polsce od niespełna 20 lat profilaktyka uzależnień, której podstawowym celem jest zapobieganie niekorzystnym zjawiskom w życiu człowieka powodujące zaburzenia w jego funkcjonowaniu psychofizycznym i społecznym. Jednym z celów profilaktyki są starania zmierzające do zmniejszania rozmiarów dysfunkcji w jego życiu.

Profilaktyka uzależnień została podzielona na trzy działy:

- 1) pierwszorzędowa – są to programy adresowane do dzieci populacji wiekowej na poziomie Szkoły Podstawowej, gdzie dzieci teoretycznie nie miały jeszcze inicjacji alkoholowej, narkotykowej inaczej mówiąc bezpośredniego kontaktu z substancjami psychoaktywnymi. Programy te tematycznie są dostosowane do poziomu wiekowego, informują o zagrożeniach enicaco młodemu człowiekowi może się przydarzyć w przypadku zbyt wczesnego kontaktu z substancjami uzależniającymi.
- 2) drugorzędowa- adresowana jest do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej. W tym wieku młody człowiek często nie radzi sobie z własnymi emocjami i próbuje je rozwiązać przy pomocy narkotyku „który pomaga się uczyć”, alkoholu, „ który pomaga nawiązywać relacje”, dopalacz „ który daje rozluźnienie”. Co jest absolutną nieprawdą! Programy te są o wyższym standardzie, które mówią o zagrożeniu i jak zawrócić z tej drogi, by w rezultacie się nie uzależnić.
- 3) trzeciorzędowa skierowana jest do młodzieży po zbyt wczesnej inicjacji używania środków psychoaktywnych oraz dorosłych uzależnionych od alkoholu i innych substancji lub pijących w sposób szkodliwy dla siebie i otoczenia. Dla młodzieży są to programy korygujące zachowania destrukcyjne spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych, co często powoduje zmianę w myśleniu człowieka aby się nie uzależnić. Dla dorosłych są to grupy AA, praca z terapeutą, terapia na zamkniętych

oddziałach terapii uzależnień oraz detoksykacja w warunkach szpitalnych. Dlatego ważne jest prowadzenie działań profilaktyki uzależnień na terenie naszej gminy, by młodym ludziom zapewnić alternatywne formy spędzania wolnego czasu połączonego z przekazywaniem treści profilaktyczno-edukacyjno-informacyjnych. Realizowanie tego typu programów dotyczy promowania zdrowego i trzeźwego stylu życia, informuje on także o zagrożeniach związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. W celu poszerzenia możliwości realizacji zadań profilaktycznych w roku bieżącym, z inicjatywy Radnych Rady Miejskiej w Łobżenicy, została przeniesiona Świetlica Socjoterapeutyczna, grupa AA, Al.-anon do obiektu Ośrodka Profilaktyki i Aktywizacji Społecznej, gdzie poszerzona zostanie działalność różnych organizacji społecznych.

Podsumowując wprowadzenie do programu należy podkreślić iż uzależnienie od alkoholu czy innych środków psychoaktywnych zmieniających świadomość człowieka nie dotyczy wyłącznie osoby uzależnionej, ale całej rodziny oraz środowiska, które go otacza. Z powodu nadmiernego picia alkoholu cierpi wiele rodzin, jest to problem nas wszystkich, w tym także naszej Gminy Łobżenica.

Dlatego bardzo ważnym zadaniem samorządu terytorialnego jest również zwiększenie do bezpłatnej dostępności do terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców Gminy Łobżenica.

I DIAGNOZA GMINY ŁOBŻENICA

Na terenie miasta i Gminy Łobżenica zamieszkuje **10.109** mieszkańców, w tym: zameldowani na pobyt stały **9.919** na pobyt czasowy **119**

- miasto –	3.063	37
- gmina –	6.915	94

W gminie funkcjonują następujące szkoły:

Nazwa szkoły	Liczba uczniów			Kadra nauczycielska
	Ogółem	Miasto i gmina	Z poza terenu	
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	229	130	99	34
Zasadnicza Szkoła Zawodowa (Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy)	82	uczniów Gimnazjum- 41	uczniów Szkoły Zawod-41	33
Gimnazjum Państwowe	359	359	-	127
Szkoły Podstawowe	635	282 miasto	353 Szkoły wiejskie	
Oddziały „0” razem	191		57	
Przedszkole Łobżenica	100			15

Bezrobocie w stosunku do roku ubiegłego wzrosło o 43 osoby, co daje że długotrwale bezrobotnych z naszego terenu jest o 25% więcej zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy filia w Wyrzysku według danych na dzień 31.10.2011r. przedstawia się następująco:

Bezrobotni zarejestrowani		Bezrobotni zarejestrowani z prawem do zasiłku	
Ogółem	W tym kobiety	Ogółem	W tym kobiety
482	276	54	20
Wieś: 318	185		
Do 25 roku życia: 173	109		
Długotrwale bezr.: 205	135		

**Informacja na temat zagrożeń związanych z nadużywaniem
alkoholu wg danych Policji w Łobżenicy:**

Opis zdarzenia	Ilość
- przestępstwa i wykroczenia drogowe	Wypadki – 6 w tym 0 śmiertelne Wykroczenia -48 , w tym po spożyciu alkoholu 4- art.87§ 1 kw - przestępstwa art. 178a § 1 i 2 KK łącznie 42 w tym: 31 pojazdy mechaniczne 11 pojazdy rowerowe
- przewóz do Izby Wytrzeźwień	
- przemoc w rodzinie (sprawy z art. 207 KK)	Łącznie 11 postępowań przygotowawczych w tym: - 7 spraw zakończonych aktem oskarżeń, - 5 spraw zakończonych umorzeniem
- ilość rodzin zagrożonych nadużywaniem alkoholu	30
- interwencje Policji łącznie 107	Łącznie: 224 w tym: - 63 interwencje domowe; - 161 interwencji publicznych
- o leczenie p. alkoholowe	1
Naruszenie zakazu sądowego art.244 KK	3

Informacja Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobżenicy

Na terenie naszej Gminy pomocą społeczną objętych jest ogółem 241 rodzin, w których żyje 761 osób. W 13 rodzinach, gdzie żyje 42 osoby, stwierdzono uzależnienie od alkoholu, w tym 5 rodzin mieszka w mieście a 8 rodzin zamieszkuje pobliskie wsie. Dane te zapewne nie są zgodne ze stanem faktycznym, bowiem alkoholizm powszechnie uważa się za chorobę wstydliwą. W związku z tym dużo rodzin skrzętnie próbuje ukryć swój problem. Taki stan rzeczy nie obrazuje faktycznego stanu zagrożenia naszego społeczeństwa, jakie powoduje uzależnienie od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. W 76 rodzinach stwierdzono nieudolność wychowawczą, gdzie żyją 335 osób. W dużej mierze jest to spowodowane nadużywaniem alkoholu. Ponadto w naszej Gminie pracę socjalną otrzymało 442 osoby, z tego 135 w mieście a 307 z obszaru wiejskiego. Ogółem w tych rodzinach żyje 1425 osób co daje 14,5% ogólnej liczby mieszkańców w Gminie .

Dane statystyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie, w dużym stopniu obrazują skalę problemów uzależnień od alkoholu. Tak na przykład w gminie **10.000** tysięcznej. a naszą Gminie Łobżenica. zamieszkuje **10.109 osób** .

Na ogół zamieszkujących naszą Gminę dotkniętych chorobą alkoholową jest około 2,5 %, natomiast tych, którzy spożywają go w sposób szkodliwy i destrukcyjny nie tylko dla siebie ale i wobec swojej rodziny i środowiska jest około 5 %. W związku z powyższym według szacunkowych badań CBOS w **10.000** tysięcznej gminie sytuacja wygląda następująco:

Wyszczególnienie	Ilość osób
Liczba osób pijących w sposób uzależniony	ok. 252
Dorośli żyjący wokół osób uzależnionych	ok. 500
Dzieci wychowujący się w rodzinach alkoholowych	ok. 480
Osoby pijące w sposób szkodliwy (nie uzależnione)	ok. 500
Razem:	ok. 1732

TO WCALE NIE ZNACZY, ŻE TE DANE DOTYCZĄ NASZEJ GMINY.

Jednakże dla informacji pragnę dodać, że problemy tego typu często dotyczą 20% populacji ludzi mieszkających w gminie 10 tysięcznej

Koncesje na sprzedaż napojów alkoholowych.

Sprzedaż napojów alkoholowych wymaga uzyskania zezwolenia, które wydaje Burmistrz. Uchwałą Nr II/17/02 Rady Miejskiej w Łobzenicy została określona liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu, za wyjątkiem piwa na terenie gminy w ilości 52. Jak wynika z powyższego do limitu nie są zaliczane punkty, w których są sprzedawane tylko napoje alkoholowe zawierające do 4,5 % alkoholu oraz piwo. Liczba wydanych i ważnych decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 06.11.2012 r. wynosiła 111 sztuk. W jednym punkcie sprzedaży może być prowadzona jednego lub kilku rodzajów napojów alkoholowych (A,B,C).

Poniższa tabela pokazuje dane dotyczące liczby ważnych decyzji oraz punktów sprzedaży:

rodzaj zezwolenia	Liczba ważnych decyzji		Liczba punktów sprzedaży	
	Spożycie poza miejscem sprzedaży	Spożycie w miejscu sprzedaży	Spożycie poza miejscem sprzedaży	Spożycie w miejscu sprzedaży
A	4	4	4	4
A + B	12	0	6	0
A + C	0	4	0	2
A + B + C	84	3	28	1
Suma:	100	11	38	7
Suma:	111		45	

Przyjęte powyżej oznaczenia określają następujące rodzaje zezwoleń:

A – do 4,5 % alkoholu oraz piwo

B – od 4,5 % do 18 % alkoholu z wyjątkiem piwa

C – powyżej 18 % alkoholu

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta i gminy Łobżenica wyniosła 45, natomiast wykorzystanie limitu wyniosło 37, ponieważ od liczby wszystkich punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych należy odliczyć te punkty, które prowadzą sprzedaż tylko A – napojów do 4,5% oraz piwo (8 punktów).

W okresie od 01.01.2012 do 06.11.2012 wydano 8 decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych z czego 6 decyzjami udzielono zgody na utworzenie 2 nowych punktów sprzedaży: typu A B C. Pozostałe decyzje zostały wydane na istniejące już punkty- przedłużenie możliwości sprzedaży napojów alkoholowych. Wydano 20 decyzji jednorazowych . Wygaszono 3 decyzje na sprzedaż napojów alkoholowych 2x A i B z powodu nie uiszczenia raty opłaty za koncesje.

Zasoby Gminy oddziałujące na niwelowania skutków uzależnień i pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom :

- a) W dniu 18.05.1996 r. z inicjatywy kilku osób uzależnionych od alkoholu które spotykały się w Domu Kultury w Łobżenicy na rozmowach przy kawie zawiązała się grupa Anonimowych Alkoholików która przyjęła nazwę „METANOJA”. Jak sama nazwa na to wskazuje jest to odmiana, przemiana życia. Grupa ta systematycznie spotyka się w Gminnym Centrum Profilaktyki w każdy poniedziałek miesiąca o godz. 18.00- dla osób chcących dowiedzieć się jak to działa raz w miesiącu organizowane są mitingi otwarte.
- b) W związku z tym, że w rodzinie panuje problem uzależnienia od alkoholu i alkoholik jako osoba chora radzi sobie ze swoim problemem chodząc na grupę samopomocową powstała inicjatywa powstania grupy dla osób współuzależnionych Al.- Anon. Grupa ta spotyka się w czwartki o godzinie 18.00. Uczestnikami zajęć tej grupy są najczęściej są to żony i matki alkoholików i narkomanów.
- c) Zostaną podjęte działania utworzenia grupy DDA, Dorosłe Dzieci Alkoholików. Miejscem spotkania będzie GOP, natomiast godziny i dzień spotkań będzie podany do informacji w Panoramie Łobżenicy.(w związku z tym, że jest to bardzo trudny odcinek pracy na niwie pomocy osobom dotkniętym uzależnieniem jednego z rodziców są trudności ze znalezieniem osób chcących prowadzić grupę samopomocową DDA. Dorosłe dzieci osób uzależnionych, które nie odbędą terapii w odpowiednim czasie, mogą mieć problemy emocjonalne w życiu dorosłym).
- d) W ciągu roku 2013 r planuje się zatrudnienie na 10 miesięcy psychologa, który będzie prowadził następujące zajęcia: indywidualne konsultacje psychologiczne, rozmowy motywacyjne do podjęcia leczenia odwykowego, psychoterapie grupowe dla uzależnionych, współuzależnionych oraz z dziećmi w świetlicach socjoterapeutycznych.
- e) Zdiagnozowani pacjenci pod kątem uzależnienia zapraszane są do Gminnego Centrum Profilaktyki gdzie są prowadzone rozmowy motywacyjne. Rozmowy te mają za zadanie ukierunkować pacjenta do podjęcia decyzji leczenia swego uzależnienia. W Gminie rozmowy te prowadzi Pełnomocnik (Terapeuta Uzależnień) .

- f) W Gminnym Ośrodku Profilaktyki czynny jest punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób, które chcą uzyskać informację na temat choroby alkoholowej, jak pomóc osobie uzależnionej oraz jak radzić sobie z przemocą fizyczną w rodzinie. Na płaszczyźnie przemocy Gminna Komisja Profilaktyki ściśle współpracuje z zespołem Interdyscyplinarnym, MGOPS oraz Policją. Punkt ten prowadzi Pełnomocnik ds. uzależnień posiadający kwalifikacje terapeuty uzależnień, w godzinach urzędowania, a gdy zachodzi potrzeba to po godzinach urzędowania, w miejscu zamieszkania wspólnie z Policją oraz pracownikami socjalnymi.
- g) Od 1999r w Sanktuarium Maryjnym w Górcie Klasztornej organizowane są 4 razy w roku Rekolekcje dla Rodzin gdzie zachodzi problem uzależnienia od substancji psychoaktywnych. W związku z tym, że było to zbyt mało spotkań od 9 lat organizowane są raz w miesiącu Dni Skupienia dla tej Wspólnoty . Uczestnikami są ludzie z całej Polski, z terenu naszej gminy uczestniczy 20-30 osób.
- h) Od 24 lat w Narodowym Sanktuarium Maryjnym w Częstochowie, organizowane są ogólnopolskie dni skupienia. Czas tego spotkania przypada w 1 sobotę i niedzielę czerwca. Jest to ogromne wydarzenie w życiu każdego kto tam przyjedzie, bowiem jest to czas dziękczynienia oraz zawierzenia MBCz. swojego trzeźwego życia. Te dni skupienia organizowane są w ramach duchowych warsztatów terapii uzależnień. Warsztaty duchowe są integralną częścią leczenia uzależnień.
- i) Jesienią wspólnota rodzin osób uzależnionych jeździ do Rokitna gdzie 8 lat temu postawiono Krzyż Pański, na którym umieszczone są tabliczki członków wspólnoty którzy odeszli na wieczny mityng. Spotkanie to organizowane jest w ramach terapii duchowej.
- j) Na terenie naszej Gminy pracują trzy świetlice socjoterapeutyczne w Łobżenicy, Liszkowie i Dębnie, gdzie około 85 dzieci w godzinach pozalekcyjnych pod fachową opieką mogą mile spędzać czas. Czas poświęcony zabawom, nauce, zajęciom socjoterapeutycznym, integracji rówieśniczej.
- k) Od kilku już lat w miesiącu wrześniu na terenie naszej Gminy organizowane są Gminne Dni Profilaktyki na które składają się: debata profilaktyczna w temacie ogłoszonym na dany rok przez Państwową Agencję

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie. W debacie tej uczestniczą władze samorządowe, dyrektorzy zakładów pracy i szkół oraz pedagodzy szkolni. Następnego dnia zorganizowany jest Międzywojewódzki Przegląd Twórczości Trzeźwościowej.

- l) Młodzież z terenu naszej Gminy we wszystkich szkołach objęta jest Programami Profilaktycznymi do których należą min: Programy Profilaktyczne w dziedzinie uzależnienia od alkoholu i narkomanii oraz spektakle teatralne.
- ł) W każdym numerze Panorama Łobzenicy jest zamieszczona stała strona, pod nazwą „Tu znajdziesz pomoc”. W zamieszczonych artykułach zawarte są treści pokazujące jak znaleźć pomoc osobom potrzebującym. Następnie podane są adresy, telefony placówek, gdzie można zwrócić się o pomoc. Artykuły te dają odwagi, że można coś w życiu zmienić.
- l) W miesiącu wrześniu 2011r uruchomiony został Gminny Ośrodek Profilaktyki, który znajduje się w obiekcie po byłym GCK. W Ośrodku tym obecnie spotykają się Grupy Samopomocowe , funkcjonuje również Świetlica Socjoterapeutyczna, Klub Seniora, Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów. W nowo powstałym Ośrodku funkcjonuje biuro Pełnomocnika Burmistrza do Spraw Uzależnień. W działanie Ośrodka zostaną włączone spotkania różnych Stowarzyszeń i Organizacji Pozarządowych w celu aktywizacji społecznej. Z Ośrodka korzysta Szkoła Podstawowa w Łobzenicy w organizowaniu różnych imprez szkolnych.

II CELE, REALIZATORZY I FINANSOWANIE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Cele programu:

- a) Przeciwdziałanie powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu i narkotyków, palenia papierosów i zażywania sterydów
- b) Propagowanie trzeźwego stylu życia, poszukiwanie różnych form alternatywnego spędzania wolnego czasu.
- c) Zapobieganie zjawiskom patologii społecznej związanym z nadużywaniem alkoholu i narkotyków .
- d) Wdrażanie nowoczesnych programów profilaktyki kierowanej do dzieci i młodzieży.
- e) rozpowszechnianie ogólnopolskich kampanii organizowanych przez PARPE

Realizatorzy programu:

1. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobżenicy,
3. Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień,
4. Zespół Interdyscyplinarny
5. Gminne Centrum Kultury
6. Wszystkie Szkoły na terenie Gminy
7. Inne podmioty wymienione w programie, które partycypują w realizacji poszczególnych zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Finansowanie programu:

Środki na realizację zadań własnych Gminy wynikają z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych i są one wykorzystywane w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii

III GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2013 ROK

Dział 851 – Ochrona zdrowia

851 - 85153 – Zwalczanie narkomani

851 - 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

I. Pomoc terapeutyczno-profilaktyczna w dziedzinie narkomanii.

1. Stała praca w temacie przeciwdziałania narkomani z szczególnym uwzględnieniem ostatnio modnym i używanym przez młodzież dopalaczy. Będzie prowadzona w następujących grupach wiekowych V, VI klasa Szkoły Podstawowej, Gimnazjum, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych i Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy. W celu uzyskania wiedzy na temat używania dopalaczy ostatnio bardzo modnych jak i narkotyków. W 2012 r przeprowadzono ankietę, którą to zespół w roku 2013 będzie weryfikował. W skład zespołu wchodzi następujące osoby: Pani D. Drożdż, Pani A. Chwaliszewska Monika Napierała-Mocek i Michał Daniel.- **realizacja GKRPA i Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień**
2. Zakupienie teatru profilaktycznego o tematyce narkomanii dla uczniów Gimnazjum **realizacja GKRPA i Gimnazjum**
3. Przeprowadzenie programu profilaktycznego „Dziękuję nie biorę” dla Gimnazjum oraz V i VI Szkoły Podstawowe przez Zespół Profilaktyczny z GOP.
4. Udział w szkoleniu w dziedzinie narkomanii w celu poszerzania wiedzy na temat uzależnień od narkotyków – **realizacja GKRPA, wychowawcy szkolni i świetlicowi, MGOPS, Policja, kuratorzy**
5. W miesiącu maju przeprowadzony zostanie konkurs plastyczno- literacki pt. „ Rzuć palenie razem z nami”. W dniu ostatniego maja odbędzie się podsumowanie

konkursu z nagrodami oraz „Happening uliczny” z okazji Światowego Dnia bez papierosa.

II. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin

1. Rozpatrywanie wniosków dotyczących osób uzależnionych od alkoholu i ustalenie sposobu postępowania w stosunku do osób nadużywających alkohol – **realizacja Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień i GKRPA**
2. Udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia, wstępne motywowanie osób do podjęcia terapii, udzielanie informacji o grupach wsparcia oraz załatwianie miejsc na oddziale detoksykacyjnym oraz odbycia pełnej terapii uzależnień- **realizacja GKRPA i Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień**
3. Finansowanie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych utworzenie grupy wsparcia oraz edukacyjno-wstępnej – **realizacja Pełnomocnik, GKRPA**
4. Prowadzenie i finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz dla osób uzależnionych od narkotyków – **realizacja GKRPA i Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień**
5. Finansowanie konsultacji lekarza biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – **realizacja GKRPA i Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień**
6. Finansowanie psychologa klinicznego (specjalisty psychoterapii) – **realizacja GKRPA**
7. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla pracowników socjalnych pracujących z osobami uzależnionymi, z dziećmi z rodzin alkoholowych oraz osobami dotkniętymi przemocą i z osobami nadużywającymi narkotyki, dla członków GKRPA i innych podmiotów realizujących program – **realizacja GKRPA i Pełnomocnik Burmistrza ds.. uzależnień, MGOPS**
8. Współpraca w zakresie organizowania dodatkowej opieki, pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w których występują

problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie – **realizacja Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i MGOPS, ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY,**

9. Wspólne działania pomocy osobom dotkniętym przemocą – współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, GKRPA, Policją, Prokuraturą, Służbą Zdrowia, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, szkołami, kuratorami i Sądem, PCPR , Punkt Pomocy Kryzysowej w Pile i organizacjami pozarządowymi – **realizacja MGOPS i ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY**
10. Pozyskiwanie osób i instytucji do współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – **realizacja MGOPS i Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień**
11. Zorganizowanie warsztatów terapeutycznych z psychoterapeutą grupy AA i Al.-anon – **realizacja GKRPA i Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień**
12. W miesiącu maju zostanie zorganizowane spotkanie trzeźwościowe z okazji rocznicy założenia grup samopomocowych na terenie naszej gminy.
13. W ramach warsztatów terapii duchowej, które prowadzi terapeuta uzależnień oraz ksiądz organizowane są w Górcie Klasztornej rekolekcje trzeźwościowe. Raz w miesiącu odbywają się jednodniowe dni skupienia dla grup samopomocowych AA i AL.-anon. Ponadto cała wspólnota rodzin AA co rocznie w miesiącu czerwcu bierze udział w dniach skupienia na Jasnej Górze **realizacja GKRPA i Pełnomocnik Burmistrza**

III. Placówki wsparcia

A. Placówki wsparcia dla osób z problemem alkoholowym

1. Placówki wsparcia dziennego

- Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień. Urzęduje w Gminnym Ośrodku Profilaktyki ul. Złotowska 16 a w godzinach urzędowania.
- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – ul.Sikorskiego 7 – w godzinach urzędowania
- lekarz rodzinny

- Poradnia Zdrowia Psychicznego – Piła ul. Wojska Polskiego 47 a
Czynna od poniedziałku do piątku od 7.00 do 18.00
- Poradnia Odwykowa przy Szpitalu w Złotowie – Oddział Psychiatryczny
Czynna we wtorki od godz. 13 – 14 Gabinet nr 6

2. Placówki leczenia zamkniętego

- Szpital w Złotowie Oddział Psychiatryczny – Uzależnienia i
Detoksykacja - Złotów ul. Szpitalna
- Zakład Leczenia Uzależnień w Piecovie - 77-416 Tarnówka Piecovo 01
- Zakład Leczenia Uzależnień Charcice – Charcice 12 64-412 Chrzypsko
Wielkie
- Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych „ Dziekanka”
Oddział Leczenia Uzależnień 62-200 Gniezno ul. Poznańska 15
- Ośrodek Leczenia Uzależnień Alkoholowych Stanomino k/Białogardu
78-216 Stanomino 5

Umieszczenie i pobyt w placówkach leczenia uzależnień typu stacjonarnego możliwy jest po wcześniejszej detoksykacji organizmu, uzgodnienie miejsca i terminu przyjęcia w ośrodku terapii uzależnień i po otrzymaniu skierowania od lekarza rodzinnego.

B. Placówki wsparcia dla dzieci , w tym działania na rzecz dożywiania dzieci uczęszczających w pozalekcyjnych programach socjoterapeutycznych

1. Świetlice socjoterapeutyczne w Dębnie, Liszkowie i Łobżeniczy są placówkami socjoterapeutycznymi i opiekuńczo-wychowawczymi utworzonymi w celu udzielania pomocy oraz realizowania programu socjoterapeutycznego, profilaktyczno-edukacyjnego oraz wychowawczego dla dzieci w wieku szkolnym wymagających opieki i wsparcia w związku z występującą w rodzinie dysfunkcjonalnością lub innym zagrożeniem. Świetlice te są integracyjne jest to zasadne, by w zajęciach uczestniczyły nie tylko dzieci dotknięte dysfunkcją ale i te, które mają możliwość normalnego rozwoju psychofizycznego w rodzinie.

- Ilość dzieci objętych opieką w świetlicach wg. stanu na 01.01.2012r

Dębno – 35

Liszkowo -30

Łobżenica -27

- Świetlice są placówkami prowadzącymi działalność socjoterapeutyczną i pedagogiczną z uwzględnieniem potrzeb i możliwości rozwojowych dziecka. W placówkach tych jest organizowane również dożywianie dzieci.

Świetlice czynne są trzy razy w tygodniu: w poniedziałek, środę i piątek w godzinach 15.00-18.00. Świetlice prowadzą również zajęcia podczas ferii zimowych.

Praca w świetlicach opiera się na 6 przeszkolonych wychowawczyń tj. po 2 opiekunki w każdej Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łobżenicy, Liszkowie i Dębnie oraz wolontariuszach.

- Planuje się w kolejnych latach przeszkolenie wolontariatu z przygotowaniem do pracy w tego typu placówkach wsparcia.

- **Bezpośredni nadzór nad świetlicami sprawuje Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień.** Świetlice utworzone są i prowadzone przez Urząd Miejski Gminy Łobżenica. Nabór dzieci do świetlic dokonywany jest przy udziale dyrektorów i pedagogów szkolnych.

- Świetlice współpracują z Gminą, Pełnomocnikiem, MGOPS, pedagogami szkolnymi, nauczycielami, rodzicami, kuratorami sądowymi oraz innymi instytucjami i organizacjami mającymi wpływ na realizację programowych zadań świetlicy.

- Planuje się w roku 2013 utworzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej w Witrogoszczy na bazie Świetlicy Wiejskiej Witrogoszcz- Wieś. W Świetlicy planuje się zatrudnić 2 osoby przygotowane do pracy z dziećmi. Uważamy, że jest to zasadne po wcześniejszej rozmowie z sołtysem i Radnym wsi Witrogoszcz utworzyć Świetlicę w tej miejscowości gdzie opieką zostaną objęte dzieci ze wsi popegeerowskiej.

IV. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży

1. Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w cyklicznej formie spotkań prowadzonych metodami aktywizującymi przez przeszkolonych nauczycieli, pedagogów szkolnych, policjantów, strażaków i przez Pełnomocnika – **realizacja - Szkoły, Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień.**
2. Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych przez Zespół Profilaktyczny przy GOP dla szkoły Podstawowej w Łobżenicy, Gimnazjum i ZSP na terenie Gminy Łobżenica, – **realizacja Pełnomocnik w współpracy z dyrektorami i pedagogami szkół**
3. Organizowanie i finansowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci w oparciu o program socjoterapeutyczne oraz edukacyjno-profilaktyczne – **realizacja Szkoły, GKRPA, TPD, Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień i Gminne Centrum Kultury, MGOPS**
4. Współudział w lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych na tematy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych – **realizacja GKRPA i Pełnomocnik Burmistrza ds., uzależnień, MGOPS,**
5. Zorganizowanie ogólnopolskiego przeglądu twórczości trzeźwościowej po nazwę „Tworzę Na Trzeźwo” w ramach Gminnych Dni Profilaktyki. Połączonych z debatą w o tematyce postaw na rodzinę.
6. Dofinansowanie spektakli teatralnych o treściach związanych z profilaktyką uzależnień dla dzieci i młodzieży – **realizacja GKRPA i Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień**
7. Zakup materiału i sprzętu jako propozycja alternatywnej formy spędzania wolnego czasu dla młodzieży oraz sprzętu niezbędnego do profilaktyki i przeciwdziałania problemom alkoholowym, narkomanii i przemocy w rodzinie – **realizacja GKRPA i Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień**
8. Organizowanie w szkołach na wywiadówkach i innych spotkaniach dla rodziców szkoleń i dyskusji o tematyce uzależnień oraz wynikających z tego powodu zagrożeniach – **realizacja Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień i szkoły.**

9. Przeprowadzenie ankiety wśród sprzedawców i właścicieli sklepów oraz aptek dotyczącej sprzedaży napojów alkoholowych oraz dopalaczy i innych środków psychoaktywnych mogących mieć wpływ na rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży.

V. Wypoczynek letni i zimowy dzieci i młodzieży

W okresie ferii zimowych zorganizowanie BIAŁYCH WAKACJI w Łobzenicy na bazie Gminnego Ośrodka Profilaktyki, Gminnego Centrum Kultury oraz świetlic socjoterapeutycznych w Liszkowie i Dębnie. Podczas zimowego wypoczynku przewidywany jest szereg atrakcji, m.in.: gry i zabawy na śniegu, różne zawody, np. gra w tenisa stołowego, rzut lotką do tarczy, wybór idola, konkurs na najlepszą piosenkę, ognisko z kiełbaskami, kulig, konkurs na najlepszego bałwana, bal przebierańców, spotkania z ciekawymi ludźmi, wyjazd i pobyt na hali sportowej w Łobzenicy, wyjazd na basen do Złotowa itp.- realizacja GKRPA, GCK, Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień, wolontariusze, pracownicy świetlic.

W okresie wakacji letnich planowany jest obóz socjoterapeutyczny dla dzieci z świetlic Socjoterapeutycznych a także innych dzieci i młodzieży z środowiska w Stanicy Agroturystycznej w Kamienicy gmina Budzyń. Obóz ten będzie zamknięciem całorocznej pracy warsztatowej w świetlicach oraz integracja z dziećmi poza świetlic.

VI. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

1. Edukacja przez rozpowszechnianie ulotek, broszur, poradników w szkołach – realizacja GKRPA, szkoła, Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień

2. zakupienie miesięcznika POD WIATR oraz ŚWIAT PROBLEMÓW, celem bieżącego informowania w dziedzinie uzależnień od alkoholu i zwalczania narkomanii,

- zakup fachowej literatury o tematyce uzależnień na uzupełnienie zbiorów bibliotecznych,

3. udział pełnomocnika oraz członków komisji w seminariach, naradach szkoleniowych w dziedzinie przemocy oraz uzależnień organizowanych przez Pełnomocnika Wielkopolskiego Urzędu Marszałkowskiego ds. uzależnień, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytut Psychologii, Instytut Neurologii
4. Współpraca z Zakładem Leczenia Uzależnień w Charcicach, Piecewie, Stanominie, Złotowie, Pile i Gnieźnie, która ma na celu m.in. leczenie detoksykacyjne w ramach terapii wstępnej i podstawowej, aby osoby uzależnione miały możliwość zerwania z nałogiem i powrotu do normalnego życia – realizacja Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień, GKRPA, MGOPS

VII. Zasady wynagradzania członków GKRPA i pracy pełnomocnika

Zgodnie z art. 4¹ pkt.5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa Rada Gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Członkom Gminnej Komisji RPA za udział w pracach:
  - a) posiedzeniach komisji
  - b) kontrolach punktów sprzedaży
  - c) opiniowanie wniosków
  - d) wykonywanie zadań związanych z realizacją Gminnego Programu
- przysługuje wynagrodzenia.
2. Wynagrodzenie określone w pkt. 1 ustalone jest w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia
3. Przewodniczącemu Gminnej Komisji przysługuje 150% wynagrodzenia określonego w pkt.2
4. W przypadku udziału w naradach, szkoleniach przez członków komisji poza terenem Gminy przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przysługujących pracownikowi podczas podróży służbowej.
5. Zatrudnienie Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na ½ etatu. Z wynagrodzeniem z budżetu Gminy

VIII. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Kontrola przedsiębiorców prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

1. Kontroli podlegają wszyscy przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży bez uprzedniego powiadomienia
2. Kontrole przeprowadzają zespoły co najmniej 3-osobowe składające się z przedstawicieli z niżej wymienionych grup, przy współudziale Policji:
  - a) Upoważnieni przez Burmistrza
  - b) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zakres kontroli:

- a) zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnie wydanym zezwoleniem,
  - b) przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Dalsze działania mające na celu skuteczną likwidację nielegalnych punktów sprzedaży alkoholu na terenie naszej Gminy /chodzi o tzw. meliny/Współpraca z policją i Urzędem Celnym/
  4. Członkowie komisji posiadają stałe upoważnienia do prowadzenia kontroli punktów sprzedaży, posiadających koncesje na sprzedaż napojów alkoholowych.

9. Reglamentacja zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Łobzenica – ograniczenie dostępności do alkoholu

1. Przestrzeganie uchwał Rady Miejskiej w Łobzenicy NR II/17/2002 z dnia 11 grudnia 2002 r. i w sprawie ustalenia na obszarze Gminy Łobzenica liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz Nr II/18/2002 r. z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy miejsc sprzedaży

i podawania napojów alkoholowych. Limit ustalony został na 52 punkty sprzedaży napojów alkoholowych.

2. Przestrzeganie zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych – do wniosku musi być przedłożona opinia SANEPIDU, umowa najmu lokalu lub akt własności.
3. Wniosek o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych może skierować Burmistrz Łobżenicy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunek Policji oraz inne instytucje lub osoby prawne posiadające udokumentowane dowody naruszania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez podmioty gospodarcze zajmujące się dystrybucją napojów alkoholowych.

10. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie Gminna Komisja ds. Profilaktyki i RPA ściśle współpracuje w tej materii z Zespołem Interdyscyplinarnym, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Policją. Zdania te realizowane są zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które to zapisy są określone szczegółowo w ustawie o Pomocy Społecznej oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

11. Rezerwa

W przypadku dodatkowych wpływów za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, środki zostaną przeznaczone na dalszą część remontu GOP oraz zielone wakacje.

12. Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łobżenicy przygotowuje Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i przedstawia Radzie Miejskiej.